

інтегруватися у європейський транспортний та торгівельний простір, стратегічним завданням є модернізація існуючої транспортної системи в усіх її галузях, аби досягнути належного конкурентоспроможного рівня серед країн світу.

Список використаних джерел

1. Діагностування та прогнозування перспектив розвитку світового ринку контейнерних перевезень [Електронний ресурс] / Малащук Д. В., Гринчак Н. А. // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2018. – №3. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2018_3_10.

2. Тенденції контейнерних перевезень в Україні. [Електронний ресурс] / Церковна А. В., Харламова В. В. // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2018. – Т.17. – Вип. 1 (38). Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2018_17_1_12.

3. Огороков А.М. Аналіз перспектив розвитку ринку контейнерних перевезень в Україні / А.М. Огороков // Дніпропетровськ: збірник наукових праць ДНУЗТ ім. акад. Лазаряна. – 2015. – Вип. 10. – С. 98-103.

ЕКОНОМІКА ЩАСТЯ – НОВА ПАРАДИГМА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

*Волкова Н. І., к. е. н., доцент,
Домбровська В. М., студентка,
Одеський національний політехнічний університет*

Починаючи з кінця 20-го століття активно розвивається новий актуальний і перспективний напрям в економічній науці, який виник на стику психології і економіки, – економіка щастя, яку здебільшого пов'язують із поняттям багатства. Традиційне розуміння суспільного багатства, яке надали ще засновники класичної школи, характеризується як втілення в матеріальних благах накопиченої минулої праці попередніх і теперішніх поколінь. Сучасна західна економічна думка все частіше

критикує тезу про матеріальний зміст багатства. Так, американський економіст П. Хейне говорить, що «слово матеріальний на самом деле не имеет смысла в сочетании с такими словами, как богатство или же благосостояние» [1, с. 172]. За думкою П.Хейне, багатство – це все, що цінують люди.

Дослідження показують, що сучасній людині, яка живе в суспільстві споживання, все важче відчувати себе щасливою, оскільки її щастя багато в чому залежить від рівня матеріального достатку. З іншого боку, той, хто витрачає всі свої сили і вільний час на досягнення матеріальних благ, теж може не відчувати щастя. Суспільство споживання неминуче створює коло незадоволених, яких не влаштовує вічно зростаючий «стандарт життя». Все частіше спостерігається явище, що отримало назву дауншіфтінг (down shifting) – такі люди більше цінують вільний час, ніж гроші. Про це цікаву думку висловив ще Адам Сміт у своїй праці «Теорія моральних почуттів». Він стверджував, що щастя залежить від спокою, яке зникає через бажання поліпшити матеріальне становище [2, с.100].

Прихильники економічної теорії щастя пропонують в якості альтернативного індикатора прогресу розраховувати рівень сукупного щастя громадян. Першопроходьцем в альтернативному дослідженні параметрів розвитку суспільства стало невелике гімалайське королівство Бутан. У 1972 р замість ВВП король цієї країни Джігме Синг Вангчук запропонував вимірювати добробут таким показником, як Валове національне щастя (ВНЩ), що включає наступні компоненти: забезпечення справедливого і соціально-економічного розвитку; збереження і розвиток традиційних культурних цінностей; охорона природи; правильне управління країною. В результаті такої політики середня тривалість життя громадян королівства Бутан збільшилася, смертність знизилася, рівень грамотності серед населення зріс. Крім того, кількість установ охорони здоров'я зросла. При цьому економічні показники також покращилися [3, с. 3-4].

У 1970 роки групою вчених були досліджені доходи населення і рівень їхнього щастя. В результаті було визначено, що доходи зросли, а рівень щастя не змінився. Ця подія отримала назву «Парадокс Істерліна», на ім'я вченого, який очолював групу. «Парадокс Істерліна» можна пояснити тим, що рівень щастя пов'язаний не з абсолютним доходом, а з відносним доходом, тобто порівняння свого доходу з доходом інших робить людей або щасливими, або нещасними [4, с. 2].

На сьогоднішній день був запропонований Міжнародний індекс щастя. (англ. Happy PlanetIndex). Він являє собою індекс, що відображає добробут людей і стан навколишнього середовища в різних країнах світу. При розрахунку міжнародного індексу щастя використовуються три показники: вплив людини на природу; тривалість життя; добробут людей (задоволеність життям) [5].

Таким чином, реалії сучасної господарської діяльності, становлення нового технологічного способу виробництва призводять до гуманізації, соціалізації, екологізації виробничих відносин. Якість життя людей втрачає вартісну основу благополуччя у тому вигляді. В якому вона розглядається в економіці і набуває ціннісного характеру. Задача нової парадигми економічної теорії складається у виробленні нового, більш широкого погляду на господарську діяльність, яка включає в себе не тільки економічну, але й позаекономічну, духовно-моральну, етичну складові.

Економічна теорія щастя пропонує наступні висновки. Для найбільш розвинених країн і країн з ринками, що розвиваються підвищення ВВП вирішить два завдання – зростання матеріального добробуту і поліпшення ментального благополуччя громадян. Що стосується розвинених країн, то, оскільки в них проблема досягнення високого рівня матеріального добробуту вирішена, на перший план виходить проблема підвищення ментального благополуччя.

На сьогоднішній день не існує реальної програми з побудови «економіки щастя». Звичайно, не можна всіх і кожного зробити абсолютно щасливими людьми. Але завдання економіки щастя полягає в тому, щоб створити умови, в яких можливе забезпечення матеріальної і духовної задоволеності життям. Все це дозволить в подальшому продовжити дослідження і запропонувати можливі шляхи досягнення загального благополуччя.

Список використаних джерел

1. Хейне П. Экономический образ мышления / П.Хейне. – М. , 1991.
2. Смит А. Теория нравственных чувств / А. Смит. – М. : Республика, 1997. – 351 с.
3. Бутан: страна, заменившая ВВП индикатором «валового национального счастья» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.newsru.com/finance/11oct2004/butan.html>.
4. Richard A. Easterlin. The Happiness-Income Paradox Revisited. / A. Easterlin Richard, Laura Angelescu McVey, Malgorzata Switek et al. – IZA DP No 5799 Date: June-2011 [Electronic resource]. – Way of access : <http://www.pnas.org/content/early/2010/12/08/1015962107.full.pdf>.
5. Счастье: целостный подход к развитию. Резолюция 65-й сессии Генеральной ассамблеи ООН [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=A/RES/65/309>.
6. Забарна, Е. М. Економічна теорія: тенденції та розвиток системи економічних ідей : монографія / Е. М. Забарна, Н. О. Задорожнюк, Н. І. Волкова [та ін.] ; за заг. ред. Е. М. Забарної. – Одеса : Астропринт, 2018. – 392 с. <http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/8554>
7. Парадигма інноваційного розвитку в умовах ринкової трансформації : монографія / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, В. А. Чередниченко [та ін.] ; за заг. ред. Е. М. Забарної ; Одес. нац. політехн. ун-т. – Херсон : Олді-плюс, 2019. – 92 с. <http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/8458>